

Službeni glasnik BiH, broj 66/16

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 34. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 1. augusta 2016. godine, i na 22. sjednici Doma naroda, održanoj 31. augusta 2016. godine, usvojila je

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZABRANI DISKRIMINACIJE

Član 1.

U Zakonu o zabrani diskriminacije ("Službeni glasnik BiH", broj 59/09) u članu 2. stav (1) iza riječi: "licu ili grupi lica" dodaju se riječi: "i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi". Iza riječi: "etničke pripadnosti" stavlja se zarez i dodaju riječi: "invaliditet, starosna dob". Iza riječi: "društvenog položaja i spola" riječi: "spolnog izražavanja ili orijentacije" zamjenjuju se riječima: "seksualne orijentacije, rodnog identiteta, spolnih karakteristika". Iza riječi: "u svim oblastima" riječ "javnog" briše se.

Član 2.

U članu 3. stav (2) iza riječi: "dovođenja nekog lica ili grupe lica" dodaju se riječi: "u odnosu na osnove definirane u članu 2. stav (1) ovog zakona".

Član 3.

U članu 4. stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) Uznemiravanje je svako neželjeno ponašanje uzrokovano nekom od osnova iz člana 2. stav (1) ovog zakona koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobe i stvaranje zastrašujućeg, neprijateljskog, degradirajućeg, ponižavajućeg ili uvredljivog okruženja."

U stavu (2) riječ "spolno" zamjenjuje se riječju "seksualno".

U stavu (5) iza riječi: "pomaganje drugima prilikom diskriminacije" stavlja se zarez i dodaju riječi: "poticanje na diskriminaciju".

U članu 4. stav (6) mijenja se i glasi:

"(6) Težim oblikom diskriminacije smatrat će se diskriminacija počinjena prema određenom licu po više osnova iz člana 2. stav (1) ovog zakona (višestruka diskriminacija), diskriminacija počinjena više puta (ponovljena diskriminacija) i diskriminacija koja postoji duže vrijeme (produžena diskriminacija)."

Član 4.

U članu 7. stav (2) iza riječi: "Ombudsmen Bosne i Hercegovine" dodaju se riječi: "postupa u skladu s ovim zakonom i Zakonom o ombudsmenu za ljudska prava BiH na način da:".

U istom stavu u tački c) iza riječi: "istražni postupak" dodaju se riječi: "u skladu s posebnim propisima;".

U istom stavu tačka l) mijenja se i glasi:

"l) radi na promociji ovog zakona, informira javnost, podiže svijest, provodi kampanje i na druge načine aktivno promovira borbu protiv diskriminacije u svrhu njene prevencije;".

Član 5.

U članu 11. dodaje se novi stav (4) koji glasi:

"(4) Sud i drugi organi primjenjuju princip hitnosti u svim postupcima u kojima se ispituju tvrdnje o počinjenoj diskriminaciji."

U članu 11. dodaje se novi stav (5) koji glasi:

"(5) U skladu s općim pravilima postupka sud i drugi organi dužni su preduzeti sve neophodne mjere kojima će se osigurati da se postupci u kojima se ispituju tvrdnje o počinjenoj diskriminaciji provedu hitno i okončaju u najkraćem mogućem roku."

Član 6.

U članu 12. stav (1) tačka d) mijenja se i glasi:

"d) da se presuda kojom je utvrđena povreda prava na jednako postupanje na trošak tuženika objavi u medijima".

Stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Zahtjevi iz stava (1) ovog člana mogu se istaknuti zajedno sa zahtjevima za zaštitu drugih prava o kojima se odlučuje u parničnom postupku ako su svi zahtjevi u međusobnoj vezi, bez obzira na to da li je za te zahtjeve propisano rješavanje u redovnom ili u posebnom parničnom postupku, osim sporova o ometanju posjeda. U tom slučaju primjenjuju se mjerodavna pravila za vrstu spora o kojoj je riječ, ako ovim zakonom nije drugačije određeno."

Stav (3) briše se, a dosadašnji stav (4) postaje stav (3).

Dodaju se novi st. (4), (5) i (6) koji glase:

"(4) Zahtjev za objavu presude iz stava (1) tačka d) ovog člana sud će usvojiti ako utvrdi:

- (a) da je do povrede prava na jednako postupanje došlo posredstvom medija ili
- (b) da je informacija o postupanju kojim se krši pravo na jednako postupanje bila objavljena u

medijima, a objavljivanje presude je potrebno radi potpune naknade učinjene štete ili zaštite od nejednakog postupanja u budućim slučajevima.

(5) Ako usvoji zahtjev za objavu presude, sud će naložiti da se presuda objavi u cijelosti. Izuzetno, sud može odrediti da se presuda objavi u dijelovima ili da se iz teksta presude uklone određeni lični podaci ako je to potrebno radi zaštite privatnosti stranaka i drugih lica, a ne dovodi u pitanje svrhu pružene pravne zaštite.

(6) Presuda kojom se nalaže objava u medijima obavezuje izdavača medija u kojem treba objaviti presudu, bez obzira na to da li je bio stranka u postupku."

Član 7.

U članu 13. stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) Ako ovim zakonom nije drugačije propisano, a u skladu sa zakonima o sudovima oba entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, za sporove po tužbi iz člana 12. ovog zakona nadležan je u prvom i drugom stepenu, osim suda opće mjesne nadležnosti, i sud na čijem području tužilac ima prebivalište ili boravište, te sud u mjestu u kojem se dogodila šteta ili je počinjena radnja diskriminacije."

Stav (4) mijenja se i glasi:

"(4) Rok za podnošenje tužbe na osnovu člana 12. ovog zakona je tri godine od dana saznanja o učinjenoj povredi prava, a najduže pet godina od dana učinjenja povrede. U slučaju kontinuirane diskriminacije, rok se računa od dana posljednje učinjene radnje. Rokovi se ne računaju u slučajevima sistemske diskriminacije. Rok za podnošenje zahtjeva za reviziju iznosi tri mjeseca od dana uručenja drugostepene presude."

Član 8.

Član 14. mijenja se i glasi:

"Član 14. (Mjera osiguranja)

(1) Prije pokretanja i u toku postupka povodom zahtjeva iz člana 12. stav (1) sud može na prijedlog predlagača odrediti sudsku mjeru osiguranja, odnosno privremenu mjeru osiguranja, shodno pravilima Zakona o parničnom postupku koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini.

(2) Mjera osiguranja može se odrediti ako:

a) predlagač učini vjerovatnim da je povrijeđeno pravo na jednako postupanje,

b) je određivanje mjere osiguranja potrebno radi otklanjanja opasnosti od teške povrede prava na jednako postupanje, nenadoknadle štete ili sprečavanja nasilja."

Član 9.

U članu 15. stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) Kada lice ili grupa lica u svim postupcima predviđenim ovim zakonom, na osnovu njima raspoloživih dokaza, učine vjerovatnim da je došlo do diskriminacije, teret dokazivanja da nije došlo do diskriminacije leži na suprotnoj strani."

Iza stava (3) dodaju se novi st. (4), (5), (6), (7), (8) i (9), koji glase:

"(4) Kao svjedok u postupcima za zaštitu od diskriminacije može se pojaviti i lice koje se svjesno izložilo diskriminacijskom postupanju, s namjerom neposredne provjere primjene pravila o zabrani diskriminacije.

(5) Lice iz stava (4) ovog člana dužno je obavijestiti ombudsmene za ljudska prava Bosne i Hercegovine o namjeravanoj radnji, osim ako okolnosti to ne dozvoljavaju, kao i o preduzetoj radnji izvijestiti ombudsmena u pismenom obliku.

(6) Sud može lice iz stava (4) ovog člana saslušati kao svjedoka.

(7) Lice iz stava (4) može podnijeti tužbu iz člana 12. stav (1) tač. a), b) i d) ovog zakona u konkretnom slučaju.

(8) Odredba stava (1) ovog člana ne primjenjuje se u prekršajnim i krivičnim postupcima.

(9) U slučaju kada sud razmatra predmet o kojem je Institucija ombudsmena već donijela preporuku, koju stranka u postupku koristi kao dokaz, sud je dužan, u skladu s pravilima postupka, razmotriti preporuke ombudsmena."

Član 10.

U članu 16. stav (1) iza riječi: "ovog zakona" riječi: "može se kao treća strana" zamjenjuju se riječima "može se, u skladu s pravilima parničnog postupka, kao umješlač".

U članu 16. stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Sud će dopustiti učešće umješlača samo uz pristanak tužioca."

U članu 16. dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Umješlač će učestvovati i preduzimati radnje u postupku sve do izričitog opoziva pristanka tužioca."

Dosadašnji stav (3) postaje stav (4) u kojem se riječi: "treća stranka sama snosi" zamjenjuju riječima: "umješlač sam snosi".

Član 11.

Član 17. mijenja se i glasi:

"Član 17.

(1) Udruženja ili druge organizacije osnovane u skladu sa zakonom, koje se bave zaštitom ljudskih prava, odnosno prava određene grupe lica, mogu podnijeti tužbu protiv lica koje je povrijedila pravo na jednako postupanje većeg broja lica koja pretežno pripadaju grupi čija prava tužilac štiti.

(2) U tužbi iz stava (1) ovog člana mogu se istaknuti zahtjevi da se:

a) utvrdi da je tuženi povrijedio pravo na jednako postupanje u odnosu na članove grupe čija prava tužilac štiti,

b) zabrani preduzimanje radnji kojima se krši ili može prekršiti pravo na jednako postupanje, odnosno izvrše radnje kojima se uklanja diskriminacija ili njene posljedice u odnosu na članove grupe,

c) presuda kojom je utvrđena povreda prava na jednako postupanje objavi u medijima na trošak tuženog.

(3) Procesne odredbe ovog zakona na odgovarajući način primjenjuju se na tužbu iz stava (1) ovog člana."

Član 12.

Član 18. mijenja se i glasi:

"Član 18.

(Zaštita lica koja prijavljuju diskriminaciju ili učestvuju u postupku)

Viktimizacija, kao oblik diskriminacije, zabranjena je i predstavlja svaki oblik nepovoljnog postupanja prema licima koja su u dobroj vjeri prijavila ili namjeravaju da prijave diskriminaciju, prisustvovala ili svjedočila diskriminaciji, odbila nalog za diskriminatornim postupanjem, na bilo koji način učestvovala u postupku za zaštitu od diskriminacije, pružila ili imala namjeru da ponude informacije ili dokumente potrebne u postupku zaštite od diskriminacije ili o diskriminatornom postupanju informirala javnost."

Član 13.

U članu 24. iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

"(4) Svi javni organi te ostala pravna lica dužni su da svojim općim pravnim aktima, ili posebnim pravnim aktima, reguliraju principe jednakog postupanja, te da osiguraju efikasne interne procedure zaštite od diskriminacije."

Član 14.

(1) Postupci u predmetima u kojima do dana stupanja na snagu ovog zakona ne bude donesena prvostepena odluka suda provest će se prema odredbama ovog zakona.

(2) Postupci u predmetima u kojima do dana stupanja na snagu ovog zakona bude donesena prvostepena odluka suda provest će se prema ranije važećim odredbama ovog zakona.

(3) Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01,02-02-1-341/16
31. augusta 2016. godine
Sarajevo
Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Mladen Bosić, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Safet Softić, s. r.